

מה היא הדיברה ששמעו מפי הגבורה?

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
כ

מי עוד מצווה לשבות ממלאכה בשבת קודש, יום המנוחה?

כיצד אין בונים את מזבח האבנים?

מה יעץ יתרו למשה למנות להקל מעליו לכולם לענות?

על מה הגבילו את העם שלא יגעו בו הם ובהמתם?

כיצד הגיב יתרו בשמעו את הניסים שמשה הודיעו?

מה הקריב יתרו לקל כששמע שהציל את ישראל?

מה עושה ה' לאלפי דורות לאוהביו ולשומרי המצוות?

על מה יתרו לה' הודה כשסלפסור התלאה התוודע?

מה יקרה למי שלא יזהר ולהר סיני יתקרב מהר?

על מה נשא אלוקים את בניו ושמרם בדרך כבבת עיניו?

א' ב' על הפרשה פרשת יתרו

מה ראו העם על ההר מלבד הקולות וקול השופר?

על מה אסור לכהן לעלות כשניגש למזבח להקריב עולות?

מה ענו כל העם יחדיו כשמשה מפי ה' אמר דבריו?

לאן הגיעו אחרי רפידים וחנו כל העם מאוחדים?

במה היה כל ההר מכוסה כשקול השופר עלה והתנשא?

מה אסור ליהודי לעשות ואסור אליו להשתחוות?

מי הייתה האשה שאותה משה נשא?

איזה דבר ישפטו הדיינים להקל ממשלה לשפט הדיינים?

מנין לומדים, מאיזו מילה שלא היה בהם סומא?

מה הלך וחזק מאוד ללמד שאין מלבדו עוד?

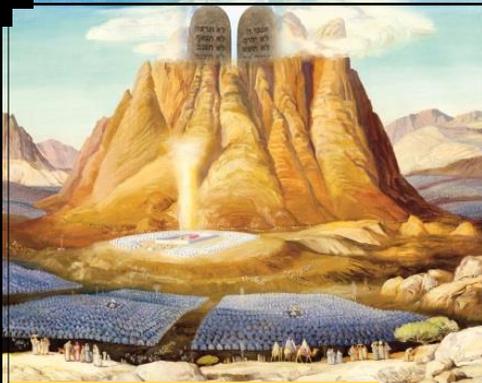
היכן התייצבו ועמדו כל העם במתן תורה כשמשה הוציאם?

פרשת 'מתן תורה'

[א] שמעתי מהגר"ש פינקוס זצ"ל בחור, אברך נכנס הביתה, והנה יש בסלון ארון ספרים עם כל סוגי הספרים: ש"ס, משניות, תורה, נביאים, כתובים, הלכות, מדרשים, סיפורי צדיקים, והוא עובר ליד זה... ממשיך לספה לוקח עיתון וקורא... הרי אין לך ביזוי התורה גדול מזה... יש לך כל כך הרבה אפשרויות מה לקרוא, מגמרא ועד מדרשים אתה עוזב הכל, ולוקח עיתון???
והוא הוסיף שעל זה נאמר "שהקב"ה בוכה על גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לעובדי כוכבים."
והמשיך הגר"ש לתאר מה היה בזמן שביית המקדש היה קיים שהיה רוח של טהרה בעולם, יענקל'ה היה קורא וקורא ואמו קוראת לו יענקל'ה מאוחר בלילה יש מחר חיידר, לך לישון, ויענקל'ה עונה לה אמא אני לא יכול להפסיק אני מרותק לדברי המשניות... אבל היום אמא קוראת יענקל'ה מאוחר בלילה יש מחר חיידר, לך לישון, ויענקל'ה עונה לה אמא אני לא יכול להפסיק אני באמצע הקומיקס... וגם על זה נאמר שהקב"ה בוכה על גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה לעובדי כוכבים.

[ב] "כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ"

צריך לדעת שבאמת זה מההלכות שנוהגות גם בזמן הזה... ולא כהלכות 'פרה אדומה' שנוהגת רק בזמן הבית מקדש הראשון!!!... **וידוע הסיפור** על אותה אמא שהתקשרה לראש ישיבה של בנה שמתנהג אליה בצורה מאוד לא מכובדת, ואם הוא יכול לדבר עם בנה, הראש ישיבה שמאוד התפלא שהרי בנה הוא נחשב 'למצוין בישיבה'... (אין קשר בין מצוינות בלימוד ויחס טוב לחברים, לבין התנהגות בבית, גם מצוין בישיבה יכול להיות חיה רעה בבית) הראש ישיבה קרא לבן שלה והציע לו ללמוד איתו חברותא, התלמיד שמאוד שמח שאל את הראש ישיבה מה נלמד? והראש ישיבה לאחר כאילו מחשבה אמר לו אולי נלמד שולחן ערוך הלכות כיבוד אב ואם, אמר לו הבן: ראש ישיבה לא חבל על הזמן, לא עדיף שלמד הלכות שנוהגות בזמן הזה... **מו"ר הגאון ר' יעקב פרידמן שליט"א ראש ישיבת תפארה** נוהג לחזור על מה שמסופר בגמרא על אחד מהתנאים כשהיה שומע את אמו מגיעה היה קופץ ואומר "אקום מקמי שכינתא" שאמא היא כמו שכ"נה וכך צריך להתייחס אליה, והיה אומר בהלצה

אנא!!! אמור פרק תהילים

עבוד הר"ר

אהרן בן ברוניה ברוריה שליט"א
לרפו"ש בתושח"י

תורה (ע"פ תשר"ק)
תורה הקדושה לנו ניתנה שואלת עבורנו חיים מקונה רצונותינו לאורה נבנה קדושתה גדולה מכל שכל ובינה צער מאתנו מוציאה ונותנת חינה פעמיה ודבריה לנו רינה עמליה, פשעים מכסה ומגינה סחורה יקרה היא בכל עבר ופינה נשואות אליה עינינו לשתות מיינה מי פתי מי חכם יסור הנה למענה נרוץ בחום וצינה כי את דבריה לעולם לא נשנה ימים ונהרות נחצה למענה טובה היא לנו מעדן וגינה חיינו נמסור למענה זוהרי אורה בתוכה צפונה ורדים ושושנים בין הקוצים כשושנה הרים וגבעות שאפו להיות לקינה דברי חכמיה לנו ככנפי יונה גדולה נותנת לנוודים מעיניהם שינה בראשית דבריה כל התורה צפונה אמריה נרוצה יום יום שנה שנה הגרה"ב נבנצאל שליט"א

שבזמנינו צריך לגרוס "אקום מקמי שְׁנָתָא" שתתייחס לאמא כמו שְׁכִינָה שמבקשת משהו, **שזה גם משהו...**
ועוד היה אומר לבחורים כשהיה לומד הלכות כבוד אב ואם לפני בין הזמנים שיקשיבו טוב את הסעיף של "מי שנטרפה דעתם של אביו ואמו", כי זה הלכה שנוגעת להם מאוד...

ג] "וישמע יתרו" שואל רש"י מה שמועה שמע ובה? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. **ידועה השאלה** האם רק יתרו שמע הרי כל העולם כולו שמע? כמו שכתוב "שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמוגו כל יושבי כנען" דהיינו כל העולם כולו שמע עד כדי כך שיושבי כנען נמס לבם מהפחד של גאון ה', וא"כ מה הכוונה שרק יתרו שמע?

מספר המגיד הגה"צ ר' ראובן קרלינשטיין זצ"ל שפעם הזמינו אותו למסור שיעור באיזה בית ספר של... והוא הגיע עם מונית לשער בית הספר, והיו שם כמה נערים ששיחקו על הריצפה ליד השער ולא התייחסו לצפירותיו של הנהג שצפר להם שיפנו להם את הדרך, ואז יצא הנהג וצעק עליהם מה אתם לא שומעים את הצפירות... והם ענו לו ביבושת, **כן שמעונו!!!... - זעק ר' ראובן קרלינשטיין: זה נקרא לשמוע!!!... לשמוע!** זה להפנים ולזוז, **ולא להישאר באותו המקום!!!** וזו הייתה השמיעה של יתרו, שבאמת כל העולם שמע, אבל מהשמיעה שלהם לא יצא כלום, וכמו שהמגיד ר' שלום שבדרון זצ"ל היה מתאר שבאמת כולם שמעו אבל חזרו להתעסק עם הקצ'בוצ'יה שלהם, לא זזו כמלוא הנימה ממה שהם, משא"כ יתרו שמע והפנים, ובא למדבר להסתופף יחד עם עם ישראל, ולכן הוא זכה למה שזכה, **ויש פה יסוד גדול** שכל אחד יש לו רגעים שהוא יכול להרגיש שהקב"ה מדבר אליו, כמו שכתוב "בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרות אוי להם לבריות מעלבונה של תורה", **מקשה המשגיח הגה"צ ר' אליה לופיאן זצ"ל** בשביל מי יוצאת הבת קול, הרי הצדיקים לא צריכים שהרי הם בין כה לומדים תורה, והרשעים הרי הם בכלל לא שומעים, אי"כ בשביל מי הבת קול??? **והוא עונה** שלכל אחד יש מידי פעם זעקה פנימית שיוצאת ממעמקי לבבו **'קום מה לך נודם קרא אל אלוקיך' שתשוב בתשובה**, והעירעורים האלו מגיעים מאותו **'בת קול'** שיוצאת כל יום מהר חורב, וזה נקלט בנשמתו של כל יהודי באשר הוא, והחכמה היא לנצל את הרגע הזה, וזה היה יתרו שהוא לא נתן לרגע הגדול של ההתרגשות מקריעת ים סוף להתמסס מתחת ידו, שהרי הוא יכול היה לשמוע כמו כל העולם ולהמשיך הלאה, ומה היה נשאר ממנו, עכשיו שהוא תפס את הרגע, הוא הבין שיש פה איזה קריאה מהשמים אליו שמדברים אתו, **תפס וקנה את עולמו.**

וכתוב שכשהוא הגיע למדבר יצאו משה ואהרן לקראתו ואחרי"ז הזקנים, וכשראו את זה כל עם ישראל יצאו אחריהם לכבודו, שהרי מי רואה אותם יוצאים ואינו יוצא, והסיבה לכל הכבוד הזה? מבואר שהרי יתרו ישב בכבודו של עולם שהוא היה הכומר הכי גדול לעי"ז, שלא היה עי"ז שהוא לא עבדו, והוא זנח את כל זה ובא למדבר להסתופף בצל ה', וכשמעו את זה כל הגויים אמרו 'ומה יתרו הכהן הגדול לעי"ז אומר שאין בהם ממשי', הלכו כולם וזרקו את הפסלים שלהם, **והתקדש שמו של הקב"ה בכל העולם** ואמר הקב"ה למשה הוא קידש את שמי בכל העולם, לך תקבל אותו ותכבד אותו יחד עם כל עם ישראל, **וזהו היה אותו הרגע שיתרו זכה לנצל ולא למסמס...**

ידוע הסיפור על הסבא מנובהרדוק זצוק"ל שהיה מקים עולה של תורה ברחבי רוסיה, ובצעירותו הוא היה סוחר שרץ אחר פרנסתו, יום אחד פגשו ברחוב ר' ישראל סלנטר זצוק"ל ושאלו: **יונגרמן להיכן אתה רץ?** ענה לו להביא פרנסה לביתי, שאלו למה? ענה לו שיהא לי עם מה לחיות, שאלו: **ואם מה למות יש לך??** המילים החודרות האלו פילחו כחץ שנון את נשמתו של הסבא מנובהרדוק שעזב הכל והתחיל להשקיע את כל כולו בתורה אמונה וביטחון עד שהקים עולה של תורה בכל רחבי רוסיה, שגידלה לנו את מרן הסטייפלר זצוק"ל ובנו מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל ועוד... **ובאמת** הסבא היה יכול לומר לעצמו על המשפט של ר' ישראל, האי, **איזה חאפ' יפה אתה עונה לי**, חרוז יפה כזה, אני אומר לך ממה לחיות ואתה אומר לי עם מה למות! **יופי, ולהמשיך הלאה...** אבל הסבא תפס את הרגע הזה... הוא הבין שהקב"ה מדבר אליו, **ונהיה הסבא מנובהרדוק.**

וכן שמעתי מהגה"צ ר' דן סגל שליט"א שסיפר על מרן הגאון החסיד ר' חצק'ל לוינשטיין זצוק"ל שבצעירותו היה עובד כמשלוחן פרחים, יום שישי אחד הלך לטבול במקווה לכבוד שבת קודש, וכשחזר ראה שגנבו לו את הפדיון השבועי שאסף מכל השבוע שעבד, **ר' חצק'ל חשב לעצמו אם ככה הוא העולם הזה, שברגע אחד אתה יכול להפסיד את כל עמלך**, אי"כ לא שווה להשקיע עליו אפילו רגע אחד מיותר, עזב הכל ונסע לבית התלמוד דקלם וגדל להיות **המשגיח** שגידל אלפי בחורים לתורה אמונה ועבודה בישיבת מיר בגולת שנחאי, ובהמשך בישיבת פונביז', **ובאמת** גם ר' חצק'ל כשראה שנגנב לו הכסף היה יכול להחליט בהחלטה נחושה ואמיצה שבשבוע הבא אני לא לוקח את הכסף איתי למקווה, או שאשמור אותו בכל מיני שמירות לבל ישזפם עיני זר, אבל אם כך היה ר' חצק'ל חושב, מה עם ישראל היה מפסיד, וכמובן הוא בעצמו... רק ר' חצק'ל הבין שמהשמים מדברים אתו, **תפס את הרגע וגדל...**

ד] **וישמע יתרו, מה הוא שמע? אומר המגיד הירושלמי ר' שלום שבדרון זצ"ל** הוא שמע מה קורה למי שלא שומע...

ה] **הגאון ר' חיים ברוך נבנצאל שליט"א בעלון "א ישיבישע"ר חומש" מביא על הפסוק "בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני" וברש"י: מהו ביום הזה, שיהיו דברי תורה חדשים עלך כאילו היום ניתנו. בתורה צריך התחדשות והוספה כל הזמן.**

כתוב במשנה באבות (פ"א מ"ג): **"ודלא מוסיף יסף"**, כלומר מי שאינו מוסיף בלימודו יעבור מן העולם. **מה הפשט בזה? ... ונראה שהביאור הוא כך:** מהו הדבר היפה ביותר בעולם עד כדי כך שאנשים מוכנים לשלם הון עתק רק כדי ללכת לראות אותו?... **מפלי מים!!!** אנשים טורחים והולכים מקצה העולם ועד קצהו בשביל זה, וכשהם נמצאים שם, איך שהם נהנים... ועושים תמונות... ועוד תמונה ועוד תמונה... **ב'פזיה' כזו... בצורה אחרת...**

ומנגד, מהו הדבר הידועה ביותר בעולם שאנשים הכי בורחים ומתרחקים ממנו? ... מים עומדים! ... מים עומדים מביאים אליהם זבובים... ירוקות... ומחלות... ואנשים בורחים!...

נמשלו דברי תורה למים!... (תענית ז ע"א) אם הימים הולכים - אם עושים "שטייגען" ומתקדמים... ומתעלים, זה הדבר הכי יפה בעולם. אבל אם חלילה לא מתקדמים, לא לומדים עוד ועוד, הימים עומדים... והתוצאות... - "ודלא מוסיף יסף"...

פירוש נוסף ידוע במה שאמרו "נמשלו דברי תורה למים", הדין הוא שרק השותה מים לצמא מברך 'שהכל נהיה בדברו', ואילו השותה שלא לצמא אינו מברך, משום שהברכה היא ברכות הנהנין ומברכים אותה רק כאשר יש הנאה מהדבר שעליו מברכים, וההנאה ממים היא רק כשהם נשתים מתוך צימאון. ואף דברי תורה כל עיקר ערכם היא בהנאה מהם, והנאה זו באה רק כאשר דברי התורה **"נשתים" מתוך צימאון...**

ו] **בפרשתנו כתוב** שהקב"ה אומר למשה **"והייתם לי סגולה מכל העמים"** מספר המגיד ר' שלמה מילר שליט"א בשם הרב אליעזר בן דוד שפעם הוא היה בחו"ל וניגש אליו איזה גוי ושואל אותו בהתרגשות **האם אתה יהודי?** עונה לו שכן, אומר לו הגוי אני בחיים שלי לא ראיתי יהודי, ואני כבר מחפש הרבה זמן יהודי לשאול אותו שאני קראתי עליכם בתנ"ך שאתם נקראים הבנים של הקב"ה, ואי"כ אתם משהו מיוחד, לא סתם אנשים פשוטים כמוני, ורציתי לשאול אותך האם אתה גי"כ חושב על מה שאני חושב, ומעניין אותך אותם הדברים שמעניינים אותי, **או שאתה בתור בן של מלך חושב על דברים אחרים מרוממים, מה אתה מרגיש???** ואמר הרב בן דוד **שזו היתה השיחת מוסר הכי חזקה ששמעתי בחיי!!!**